

Секція 4. ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ ЕФЕКТИВНО ФУНКЦІОНУЮЧОГО ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

Галушко О.С., ДВНЗ «НГУ», м. Дніпропетровськ

Інноваційний розвиток є необхідною забезпечення конкурентоспроможності вітчизняної економіки в умовах глобалізації. Разом з тим порівняльний аналіз вітчизняної економіки та економіки розвинених країн свідчить про те, що продуктивності праці в усіх галузях вітчизняної економіки більш ніж у шість разів є нижчою за продуктивність праці у розвинених країнах. Таке становище не дозволяє Україні ефективно інтегруватися у світову економіку, що, до речі, часто використовувалося і використовується противниками інтеграції України у прогресивні економічні об'єднання (СОТ, ЄС і т.д.). Результати аналізу факторів, які гальмують інноваційні процеси в Україні неодноразово розглядалися як багатьма науковцями так і автором даної доповіді у їх публікаціях. Разом з тим, як показує практика, при прийнятті управлінських рішень на всіх рівнях управління перемагають консервативні підходи до формування інноваційної структури економіки. А саме, на рівні держави за рахунок коштів державного бюджету через так звані програми розвитку фінансуються приватизовані підприємства низки галузей економіки (в основному гірничо-металургійний комплекс); практично не діє антимонопольний механізм створення конкурентного середовища, дія якого повинна сприяти інноваційному розвитку економіки; недостатньо фінансуються галузі, які покликані забезпечити економіку країни кваліфікованою та здоровою робочою силою, яка зорієнтована на високий рівень виробничої культури; не розроблено механізм спрямування прибутку підприємств (особливо найбільш потужних) на реінвестування та інноваційну діяльність. Таке становище пояснюється більшістю аналітиків процесом так званого первинного накопичення капіталу, що не є приводом до самоусунення управлінських структур від регулювання процесу ефективного інноваційного розвитку економіки країни, а в деяких випадках і сприяння закріпленню існуючого механізму функціонування економіки, який не може дати позитивних результатів з точки зору підвищення конкурентоспроможності вітчизняної економіки на світових ринках, підвищення рівня життя та привабливості країни за рахунок забезпечення інноваційного розвитку. Забезпечення спрямування фінансових ресурсів вітчизняних приватних підприємств в інноваційний розвиток є основним завданням державного регулювання розвитку економіки. Цей механізм потребує принципово нових управлінських рішень: не фінансування за рахунок бюджету приватного сектору економіки, а створення умов, при яких інноваційний розвиток буде

єдино можливим засобом подальшого функціонування підприємства, його конкурентоспроможності. Певні кроки зроблені у межах удосконалення податкового законодавства, в якому значно підвищена плата за забруднення навколишнього середовища, використання природних ресурсів. Наступним кроком повинно стати удосконалення антимонопольного законодавства та забезпечення контролю його виконання. В умовах, коли галузі економіки майже цілком переходять до одного власника, орієнтація на оцінку рівня монополізації, як частки на ринку (35%), яку займає окреме підприємство, не є дієвим механізмом створення конкурентного середовища. Також в умовах вільного руху капіталу держава повинна опікуватись створенням підприємств, які є споживачами продукції низьких рівнів переробки: наприклад споживачів продукції гірничо-металургійного комплексу (машинобудівних, інструментальних, приладобудівних), розвитком виробництва високолегованої сталі для забезпечення якості продукції машинобудівних, приладобудівних та інструментальних виробництв. Такий підхід забезпечить виробництва імпортозаміщуючої продукції, кардинально підвищить кількість робочих місць, створить умови для виробництва інноваційної продукції, яка базуватиметься на вітчизняних та зарубіжних нематеріальних активах, змінить структуру експорту-імпорту, що, у свою чергу, забезпечить позитивне сальдо торгового балансу країни та, як наслідок, зменшить необхідність залучення кредитів міжнародних фондів, які спрямовуються на регулювання платіжного балансу. Таким чином фактори створення ефективного фінансового механізму інноваційного розвитку знаходяться у площині удосконалення антимонопольного законодавства та формування видаткової частини державного бюджету.

ПЕРСПЕКТИВИ ІНОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Дідик Л. М., ДВНЗ «НГУ», м. Дніпропетровськ

Фінансова глобалізація є об'єктивним процесом, який відображає сукупність умов розвитку сучасного світового суспільства і, насамперед, науково-технічного і економічного прогресу. В її основі: вільний рух капіталів, валюти, їх переміщення через національні кордони, результатом чого є формування глобальних фінансових ринків і світового фінансового співтовариства; посилення взаємозалежності та взаємовпливу країн у сфері фінансових відносин; зростання ролі міжнародних кредитних відносин, міжнародного руху капіталів; розширення джерел надходження доходів.

Україна вже долучилася до всеохоплюючих глобалізаційних процесів, тому дослідження теоретичних засад та особливостей практичного прояву фінансової глобалізації набуває особливої актуальності.